

Úvod do uměnovědných studií

Vypracování slovníkového hesla: Masová Kultura

Definice: Pro pochopení celého problému je třeba nejdříve ujasnit chápání pojmu „masa“, tou tedy je, početně neustálený soubor jedinců, jenž není ohraničen vazbou mezi jednotlivými jeho články.

Jednotlivec v mase ztrácí svou vlastní individualitu, stává se náchylnější k přebírání cizích názorů, a jeho úsudky se liší oproti těm který by sám předkládal v případě podnětů jenž by jej oslovovali jako jednotlivce. Jednotlivec pociťuje moc masy jako svou vlastní, na podněty reaguje více spontánně a projevuje své pudy, zdravý rozum a úsudek je nahrazován citovým vnímáním

Pro masu lidí je právě masová kultura určena. Vytváří ji masová media, jsou to informace a hodnoty. Tyto kulturní produkty jsou, uniformní drží si svůj standard a snaží se potlačovat rozvoj lidského úsudku. Tato kultura je často jednoduchá a pro všechny jasně čitelná, podporuje nekritický přístup. Hlavním cílem je zabavit posluchače a zaplnit jejich volný čas.

Esej: Masová kultura? Masová zábava?

Masová kultura je v dnešní době samozřejmostí a nedílnou součástí našeho každodenního života, ať chceme nebo ne, její působení má vliv na každého z nás. K jejímu bližšímu pochopení bych se nejprve pokusil nastínit vznik této kultury. Dwight Macdonald definoval dva proudy kultury, které do roku 1750 byli předchůdci masové kultury, je to kultura lidová a vysoká kultura. Tyto formy kultury se neslučovali ani neměli vliv jedna na druhou, každá patřila jedné společenské vrstvě.

Samotná kultura byla od prvopočátku civilizací výsadou pouze společensky vysoko postavené vrstvy. Vznik masové, široce přístupné kultury se datuje přibližně do druhé poloviny 18. Století kdy se západní Evropou a severní Amerikou začínala šířit průmyslová revoluce, je tedy spjata a i její většina jejich následujících zásadních změn s nástupem nové technické generace. Samotná revoluce průmyslová měla za důsledek přesídlování a pohyb lidí směrem z menších usedlostí a vesnic do velkých převážně průmyslově zaměřených center. Vzhledem k radikální změně života obyčejných lidí (práce na směny, pevnější denní program) se také začaly měnit jejich kulturní zvyklosti a začíná vznikat nový fenomén volného času, který byl doposud dostupný pouze vyšším vrstvám. Je pochopitelné, že volný čas sebou nese i jistá nebezpečí, pokud má totiž člověk více času je náchylnější k hledání nových skutečností, které jej pak často vedou k revolucionářství. Volný čas se tady začíná stávat „nebezpečným“ a na základě principu chléb a hry poté přichází přirozené vyústění – masová kultura, které by měla široké mase lidí a potenciálních revolucionářů, nabídnout zábavu a to ve formě jednotné ucelené formy, pro všechny snadno pochopitelné a akceptovatelné. Širokospektrální noví spoluobčané přirozeně nejsou vždy schopni akceptovat a porozumět si v prvcích jejich osobité kultury, kterou si spolu přinesli ze svých rodných krajů, což znovu může vyústit v problém, nebo může jednoduše zničit zájem dané osoby o kulturu a začleňování kulturních prostředí.

Masová kultura tedy začala z jednotlivých specifických kultur, lidových zvyků a tradic brát ty nejjednodušší a nejjasněji reprezentovatelné prvky, které posléze začala spojovat v jeden pro širokou skupinu lidí pochopitelný a akceptovatelný prvek. Myslím, že tohle je pochopitelný a přirozený postup. Ovšem, že se masová kultura snaží sama sobě dávat nádech vyšší kultury a ukazuje se jako umění, číms zřídka kdy je, považují za problém. Lidé v dnešní době tuto masovou kulturu chápou jako samozřejmost a možná právě proto nejsou schopni rozpoznat opravdovou estetickou hodnotu, což je bohužel i zvládnutelně vlivem nových digitálních medií

Digitální media, současnou masovou kulturu ovlivňují natolik, že jejich vliv bych přirovnal snad i k samotnému začátku nových medií v průmyslové revoluci. Současné možnosti sdílení a vytváření jsou skoro neomezené, nemluvě o stále se zmenšující až mizející hranici mezi autorem a posluchačem, zmenšuje se i hranice mezi kulturou jako uměním a obyčejnou informací čistě informativního charakteru (počasí, zprávy). Tento vliv je dle mého názoru vůči kultuře čistě negativního charakteru, zmenšuje její kvalitu i odbornost. Vzhledem k tomu, že všechna tabu už byla překonána, ale i přesto je ze strany masových medií snaha uchvacovat a ohromovat lidi, dostávají se nám prezentovány stále více kýčovitě a ekonomicky propagované prostředky. Samotná kultura tedy trpí a její umělecká hodnota se stává pošramocenou, téměř vymizelou a zničenou.

Naproti tomu masová zábava, které se pomocí digitálních medií dostává na další úroveň je zajisté praktičtější a ve své zábavnosti ještě zábavnější, možnosti nepřetržitého sdílení a načasování jsou v případě legrace velice důležité. Možnosti časově i prostorově libovolného prohlížení a sdílení... Zde je dle mého názoru vliv masové komunikace (medií) čistě kladný.

Závěrem, bych souhlasil s názorem Denise McQuaile, který upozorňuje na rozdíl mezi kulturou masovou a ostatním druhem kultur (lidovou, odbornou, masovou zábavou) Masová kultura, ani dle mého názoru nemá mnoho společného s tradicemi, estetickou a uměleckou vzdělaností, ale je pouze ekonomicky a masově produkovanou formou zábavy.

Zdroje:

Schéma masové kultury - Theodor Adorno

Úvod do teorie masové komunikace - Denis McQuail

Masová kultura - Antonina Kloskowska

Slovník mediální komunikace - Irena Reifová

Role masové kultury - Magda Juránková

http://cs.wikipedia.org/wiki/Masová_kultura